

LEKGETHO LA DIHLAHSWA TSA NAHA TATAISO YA BOHLOKWA YA LEKGETHO

Follow us on

25 YEARS
ANNIVERSARY
At Your Service
1997 - 2022

SARS
At Your Service

PAMPITSHANA YA TATAISO YA DIHLAHISWA TSA NAHA BAKENG SA DIKGWEBO TSE NNYANE

Lekgetho la Dihlahiswa tsa Naha ke eng?

Lekgetho la Dihlahiswa tsa Naha ke dikgafa tse sa tobang, dilevi le makgetho a kenngwang dinthong tse itseng tse hlahiswang hae mona le hodima dithoto tse tswang ka ntle ho naha, tse sebediswang ka hara Afrika Borwa. Molao wa Dihlahiswa tsa Naha o fana ka dipehelo bakeng sa hore dithoto tse itseng di lefiswe lekgetho ntlheng e haufi le moo di etsetswang teng.

Sepheo ka pokello ya lekgetho ya Lekgetho la Dihlahiswa tsa Naha ke ho tshehetsa mmuso ka ditjhelete ditshenyehelong tsa ona tse mabapi le thuto, phumantsho ya matlo, bophelo bo botle, jwalo-jwalo ka tsela ya tekanyetso ya selemo ka seng. Sepheo se seng ke ho sebedisa lekgetho jwalo ka sesebediswa sa ho nyahamisa ho sebediswa ha dihlahiswa tse itseng tse nang le kgonahalo ya ho baka kotsi ya bophelo bo botle le tikolohong. Ka tlase mona ke tse ding tsa dikgafa le dilevi tsa Dihlahiswa tsa Naha.

1. Dikgafa tsa Dihlahiswa tsa Naha di kenngwa dinaheng tsohle tse welang ka tlasa Southern African Customs Union (SACU) e leng Botswana, Lesotho, Namibia, Eswatini le Afrika Borwa. Sekgahla sa kgafa se sebediswang hodima dihlahiswa tse itseng ka hara Afrika Borwa ke sona se sebediswang ho phatlalla le lebatowa lena la SACU.

Dikgafa tse itseng tsa dihlahiswa tsa naha di kenngwa hodima dintho tse itseng tse boletsweng ka hara Karolo ya 2A ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha, 1964, (Molao), e leng:

- » Biri ya Afrika ya setso le phoshwana eo biri ena e etswang ka yona ho qala ka biri e lomositsweng kapa mabele a sa lomoswang a nang le matla a tahi a sa feteng 3, 5 % volumu ka nngwe.
- » Biri ya mabele (biri e hlakileng e entsweng ka mabele a lomositsweng e nang le matla a tahi a pakeng tsa 3 ho isa ho 6 % volumu ka nngwe.
- » Veine le Metswako
 - Diveine tse sa tswakuwang (tsa tlhaho) le tse tswakuweng tse fumanweng ka tsela ya ho lomoswa ha lero la merara kapa merara e sa tswa kgolwa, ho ntlafatswa ho ba tahi ya bonnyane ba 4.5% ka volumu, empa e sa fete 16.5% ka volumu.

- Diveine tse sa tswakuwang le tse tswakuweng tse fumanweng ka tsela ya ho tshelwa ha dispiriti tsa veine (ya tlhaho) le tse tswakuweng, hore di ntlafatswe ho ba tahi ya bonnyane 15% ka volume empa e sa fete 22% ka volumu.
- Diveine tse tshikgunyang le tse tswakuweng tse fumanweng ka tsela ya ho eketsa kगतello ya veine e sa tswakuwang (ya tlhaho) le e tswakuweng ka bonnyane ba 300kPA ha di bolokilwe thempereitjhareng ya 20°C.
- » Dino tse ding tse lomositsweng (tse entsweng ka ditholwana tse bedisitsweng (ho sa akaretswa merara), dithollo kapa manepe, tse ka nnang tsa tswakuwa le dino tse ding. Dino tse ding tse lomositsweng hangata di na le matla a tahi a ho tloha ho 2.5% ho isa ho 15% volumu ka nngwe, mme ha di tswakuwe ka dipiriti hangata di na le matla a tahi a ho tloha ho 15% ho isa ho 23% volumu ka nngwe).
- » Dipiriti le dino tse nang le dipiriti (tse entsweng ho tswa veineng, dithollong, ntshweng, ditatjheng, jwalo-jwalo tse sefilweng, tsa matla a tahi a tlwaelehileng a 40% volumu ka nngwe. Tseo hape di entsweng ho tswa tahing e tswang ditholwaneng tse lomositsweng, tse kentsweng dipiriti bakeng sa matla a tahi a ho tloha ho 15% ho isa ho 23% volumu ka nngwe).
- » Dihlahiswa tsa petroliamo (mohlala petrolo, disele, le bayodisele, jwalo-jwalo.).
- » Dihlahiswa tsa kwae (disakarete, kwae ya sakarete, disikara, kwae ya peipi, kwae ya peipi ya metsi – hubbly bubbly, dihlahiswa tsa kwae e futhumaditsweng, jwalo-jwalo.).

Dikgafa tsa Ad Valorema di kenngwa hodima boleng ba dithoto mme tse na di kenngwa dinthong tse itseng tse boletsweng ka hara Karolo ya 2B ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao, ho akareditswe le:

- » Dielektronike le dipapadi
- » Diaparo tsa matlalo le boya
- » Dikhosmethiki le diphefume
- » Ditlelabore le dithunya
- » Diselfounu
- » Dipalangwang

Dilevi tsa dihlahiswa tsa naha di ikgethile bakeng sa naha ka nngwe eo e leng setho sa SACU.

Dilevi tsa dihlahiswa tsa naha tse kenngwang ke Afrika Borwa

Levi ya mafura hodima dihlahiswa tsa petroliamo e kenngwa hodima dintho tse itseng tse boletsweng Karolong ya 5A ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao

Levi ya RAF (Road Accident Fund) hodima dihlahiswa tsa petroliamo e kenngwa hodima dintho tse itseng tse boletsweng Karolong ya 5B ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao.

Levi ya tikoloho hodima dintho tse boletseng Karolong e amehang, jwalokaha ho boletswe ka tlase mona, Karolong ya 3 ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao. Mekgahlelo e fapaneng ke ena:

- Dijari tse itseng tsa polasetiki le mekotlana e bataletseng (Serapa sa A sa Karolo ya 3)
- Tlhahiso ya motlakase ho tswa mehloding e sa ntjhafatsweng (Serapa sa B sa Karolo ya 3)
- Mabone a motlakase a nang le difilamente (Serapa sa C sa Karolo ya 3)
- Mesi ya Carbon dioxide (CO₂) ya makoloi a matjha (Serapa sa D sa Karolo ya 3)
- Dithaere (Serapa sa E sa Karolo ya 3)
- Carbon dioxide e lekanang le mesi e silafatsang lewapi (GHG) (Serapa sa F sa Karolo ya 3)

Levi ya ho Phahamisa tsa Bophelo bo Botle hodima dintho tse boletseng Karolong e amehang, jwalokaha ho boletswe ka tlase mona, Karolong ya 7 ya Sejule ya Nomoro ya 1 ya Molao. Mekgahelo e fapaneng ke ena:

- Dino tse tswekere (Serapa sa A sa Karolo ya 7)
- Ditokisetso le disirapo tse etsang dino tse tswekere (Serapa sa A sa Karolo ya 7)

Levi ya Thomellontle ya Taemane hodima ditaemane tse so kang di sebetsana tse romellwang kantle ho Afrika Borwa.

Lekgetho la bapalami ba moyeng

Levi ya *International Oil Pollution Compensation Fund* (IOPCF)

Mokgwa wa ho fumana laesense / ho ingodisetsa Lekgetho la Dihlahiswa tsa Naha

Pele mohwebi ofe kapa ofe a ka sebetsana le dithoto tse angwang ke dikgafa kapa dilevi tsa dihlahiswa tsa naha, Dikarolo tsa 59A le 60 tse balwang mmoho le Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha, di hloka hore bahwebi ba ingodisetse kapa ba fumane laesense ya ho etsa kapa ho ba le polokelo, ka ho tlatsa diforomo tse amehang tsa kopo mmoho le dihloamatshiso tse nepahetseng (jwalokaha ho laetswe melaong ya 59A le 60) le ho fana ka tsona, mmoho le ditokomane tsa tshchetso, lekaleng le haufi la Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha.

Foromo ya ngodiso le ya laesense e tlatswang ka matsoho (DA 185) e nang le dihlopathiso tse nepahetseng mmoho le ditokomane tsa tshehetso, ho latela molao wa 59A le wa 60 wa Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha.

- » Foromo ya ngodiso ya levi ya thomelontle ya taemane (DL 185) mmoho le ditokomane tsa tshehetso tse boletsweng ho latela karolo ya 2 ya Molao wa Levi ya Thomelontle ya Taemane (Tsamaiso) wa 2007.
- » Kopo ya moemedi ya ngodiso/tlhakolo kapa ya ho fetolwa ha dintlha tse ngodisitsweng (APT101) bakeng sa Lekgetho la Bapalami ba Moyeng, ho ya ka molao wa 47B wa Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha.
- » Kopo ya mosebedisi ya ngodiso/tlhakolo kapa ya ho fetolwa ha dintlha tse ngodisitsweng (APT102) bakeng sa Lekgetho la Bapalami ba Moyeng, ho ya ka molao wa 47B wa Molao wa Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha.

Ka mora ho fumanwa ha laesense le ngodiso, SARS e ka etsa qeto mabapi le tiisetso e lokelang ho leshwa ke tlelaente.

Dinyehlisetso le dipusetso tsa Dikgafa tsa Dihlahiswa tsa Naha le Dilevi

Sejule ya Nomoro ya 6 ya Molao e hlalosa dinyehlisetso le dipusetso tsa dikgafa tsa dihlahiswa tsa naha, mafura. Letlole la Dikotsi tsa Mebileng, dilevi tsa tikoloho le tsa phahamiso ya tsa bophelo bo botle.

- » Ebang dihlahiswa tse lefswang dikgafa di sebediswa ho latela dintlha tse laetsweng dipehelong tsa Sejuleng ya Nomoro ya 6, dihlahiswa tse jwalo di ka fumana nyehlisetso kapa pusetso e sa fellang kapa e felletseng ya kgafa/levi.
- » Ha ho sebetsanwa le dihlahiswa tse itseng, bahwebi ba ka lokela hore ba ngodiswe e le basebedisi ba nyehlisetso. Mohlala, ha ho shebanwe le dipiriti tse tlang ho sebedisetswa dihlahiswa tsa indasteri kapa dihlahiswa tseo e seng tsa tahi, ho hlokeha dingodiso ho latela dintlha tse amehang tsa nyehlisetso eo tsa Sejule ya Nomoro ya 6.

Dingolwa tsa kakaretso tsa Sejule ya Nomoro ya 6 di beha ka ho hlaka mekgelo ya ngodiso ho ya ka moo ho lohothilweng ka teng molaong wa 59A wa Molao bakeng sa dithoto tse fumanweng tlasa nyehlisetso kapa pusetso, ho latela dintlha tsa ntho efe kapa efe ya Sejule.

Ho etsahalang ebang o sa ikobele ditlhoko tsa dihlahiswa tsa naha?

- » Ho tla ba le dikotlo ho latela Molao.
- » Pokello ya dikgafa tse morao, dilevi le tswala.
- » Dihlahisweng tse itseng, kgapo (Moo SARS e nkang thepa ho fihlela sekoloto se leshwa) e ka nna ya ba teng hodima metjhini le disebedisweng.

Ho fumana lesedi le fetang lena, o ka -

- » Etela leqephe le mabapi le Kgwebo e Nnyane mme o shebe leqephepanyana le mabapi le Bahwebi le Baeti.
- » Ka nqa e nngwe o ka etela leqephe la Bolaodi ba Meedi le Dihlahiswa tsa Naha mme o kgethe 'Excise' tlasa menyu wa 'Customs and Excise' websaeteng ya SARS e leng www.sars.gov.za

DISCLAIMER: The information contained in this leaflet is intended as guidance only and is not considered to be a legal reference, nor is it a binding tariff determination or ruling. The information does not take the place of legislation, and readers who are in doubt regarding any aspect of the information displayed in the leaflet should refer to the relevant legislation, or seek a formal opinion from a suitably qualified individual.

Contact Us

e-Contact

Visit the Small Business
page on the SARS website
www.sars.gov.za

Book an appointment on
www.sars.gov.za

SCAN ME

Follow us on

2022